

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

Warszawa, dnia 25 maja 2012 r.

WU3/0602/26/GMU/2012/BMI9-7206

Pan

Piotr Zientarski

Przewodniczący

Komisji Ustawodawczej

Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

Do przesłanego przy piśmie znak BPS/KU-034/76/12/12 z dnia 21 maja 2012 r. *projektu ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej (druk nr 70)*, przedstawiam następującą opinię.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 czerwca 2003 r. *o rencie socjalnej* renta socjalna oraz koszty jej obsługi są finansowane ze środków budżetu państwa, zaś wypłaty tych świadczeń są realizowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Pragnę zauważyć, że wydatki przeznaczone na wypłatę rent socjalnych z roku na rok ulegają zwiększeniu w związku ze wzrostem liczby osób uprawnionych do świadczeń oraz wzrostem wysokości renty w wyniku corocznej waloryzacji. Wydatki te kształtują się następująco: w 2010 r. - 1 795,3 mln zł, w 2011 r. - 1 889,3 mln zł, natomiast w ustawie budżetowej na rok 2012 na rentę socjalną zostały zaplanowane środki w wysokości 2 012,3 mln zł.

Należy również podkreślić, iż w roku bieżącym wskutek przeprowadzenia waloryzacji kwotowej świadczeń dokonanej na mocy przepisów ustawy z dnia 13 stycznia 2012 r. *o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw* zwaloryzowana wysokość renty socjalnej od dnia 1 marca br. wynosi 682,67 zł, co oznacza wzrost o 71 zł w stosunku do kwoty renty socjalnej sprzed waloryzacji wynoszącej 611,67 zł. Natomiast gdyby waloryzacja świadczeń w 2012 r. została przeprowadzona wskaźnikiem procentowym (104,8%) kwota podwyżki renty socjalnej wyniosłaby 29,36 zł, a zwaloryzowana wysokość renty socjalnej kształtowałaby się od marca br. na poziomie 641,03 zł.

A zatem w wyniku m.in. decyzji Parlamentu o zastosowaniu przejściowo w 2012 r. waloryzacji kwotowej świadczeń nastąpił od marca br. znaczący wzrost wysokości renty socjalnej w stosunku do dotychczasowego mechanizmu waloryzacji procentowej.

Skutki finansowe projektowanej ustawy przedstawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, które są zbieżne z wyliczeniami Ministerstwa Finansów, wskazują, iż wzrost poziomu renty socjalnej z 84% do 100% generuje dodatkowe koszty dla budżetu państwa w latach 2013-2016 w wysokości ok. 1 mld zł. Natomiast po podwyższeniu docelowo wymiaru renty socjalnej do kwoty 100% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy dodatkowe wydatki budżetu państwa w każdym roku wyniosą 0,5 mld zł z tendencją rosnącą tych wydatków (wzrost liczby uprawnionych, wzrost wysokości renty z tytułu waloryzacji).

Proponowane w komisyjnym projekcie ustawy stopniowe podwyższanie wysokości renty socjalnej z 84% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, określonej w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. *o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* do osiągnięcia, docelowo w 2016 r., 100% najniższej renty wypłacanej z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, stoi w sprzeczności z jednym z celów realizowanej obecnie polityki Rządu, którym jest zlikwidowanie nadmiernego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych (GG) w 2012 r., a następnie kontynuowanie konsolidacji fiskalnej i osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego (MTO) w 2015 r. Cel ten został przedstawiony w zatwierdzonym przez Radę Ministrów dokumencie *Program Konwergencji Aktualizacja 2012* z kwietnia 2012 r.

Zgodnie z rekomendacją Rady Ecofin, deficyt GG nie może przekroczyć w 2012 r. 3% PKB, a w kolejnych latach konieczna jest jego dalsza redukcja, tak aby osiągnąć MTO, który dla Polski wynosi -1% PKB. Dla uzyskania przez Polskę w 2013 r. decyzji Rady kończącej procedurę nadmiernego deficytu (EDP) niezbędne jest nie tylko zagwarantowanie trwałej redukcji deficytu, lecz także sprowadzenie długu GG w relacji do PKB na ścieżkę spadkową. Rozważając ewentualne zakończenie procedury, KE i Rada będą bowiem analizować nie tylko kształtowanie się deficytu, lecz również ryzyko przekroczenia przez dług GG progu 60% PKB.

W związku z objęciem EDP sytuacja budżetowa Polski podlega ścisłemu monitoringowi. W przypadku stwierdzenia przez KE braku działań naprawczych nieuniknione będzie podjęcie dalszych kroków w ramach EDP, z możliwością nałożenia sankcji. Jeśli KE i Rada Ecofin stwierdzą, że Polska nie wdrożyła rekomendacji Rady Ecofin z art. 126.7 TFUE, określającej

termin i sposób zlikwidowania nadmiernego deficytu zgodnie z nowymi zasadami dyscypliny budżetowej UE, w ciągu 6 miesięcy od otrzymania nowej rekomendacji Rady z art. 126.7 TFUE Polska będzie zobowiązana przedłożyć KE i Radzie szczegółowy plan działań ograniczających wydatki GG i/lub zwiększających dochody sektora. Prawo UE przewiduje możliwość nałożenia sankcji finansowych na każdy kraj UE - beneficjenta Funduszu Spójności, jeśli Rada Ecofin negatywnie oceni starania tego państwa dla ograniczenia nadmiernego deficytu. Decyzją Rady może być wstrzymanie całości albo części zobowiązań z Funduszu Spójności wobec danego państwa członkowskiego.

Każde dodatkowe i przy tym trwałe zwiększenie strukturalnych wydatków budżetu państwa, może uniemożliwić skuteczną realizację konsolidacji fiskalnej.

Biorąc pod uwagę fakt, iż jednym z celów Rządu jest obniżenie deficytu sektora finansów publicznych przy zgłaszaniu inicjatyw legislacyjnych generujących nowe wydatki jednostek sektora finansów publicznych, należy mieć również na uwadze, aby wydatki te mieściły się w ogólnej puli wydatków budżetu państwa wyliczonej z uwzględnieniem wydatkowej reguły dyscyplinującej, której regulacje zostały zawarte w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (art. 112a-112d). Oznaczać to może, że nie rezygnując z wprowadzania nowych zadań istotnych społecznie inne wydatki będą musiały zostać nadmiernie ograniczone. Wskazania jednak wymaga, że tylko dzięki właściwej alokacji środków publicznych na realizację zadań publicznych możliwy jest dalszy rozwój gospodarczy kraju.

Mając na względzie podejmowane przez Rząd działania mające na celu ograniczenie deficytu budżetu państwa (np. podniesienie składki rentowej po stronie pracodawców, wydłużenie wieku emerytalnego), a także fakt, iż wysokość rent socjalnych znacząco wzrosła od marca 2012 r. w wyniku waloryzacji kwotowej oraz podniesienia najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, do której relacjonowany jest wymiar renty socjalnej wynoszący 84%, nie mogę poprzeć i nie znajduję uzasadnienia dla inicjatywy ustawodawczej stopniowego zwiększania wysokości renty socjalnej, docelowo od 2016 r., do 100% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

2
Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU
Dominik Radziwiłł